

**Protokół z XVI posiedzenia
Międzyresortowego Zespołu do spraw Materiałów Niebezpiecznych Zalegających
na Obszarach Morskich Rzeczypospolitej Polskiej**

26 marca 2026 r.

Spotkanie w formie hybrydowej

1. Otwarcie posiedzenia i powitanie uczestników

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury spotkaniu przewodniczyła Pani Natalia Zając – Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Infrastruktury.

Przewodnicząca powitała nowego przedstawiciela Ministra Obrony Narodowej – Pana Grzegorza Kozłowskiego, Zastępcę Dyrektora Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego oraz nowego przedstawiciela Ministra Klimatu i Środowiska – Panią Edytę Jurkiewicz-Gruszecką, p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Monitoringu Środowiska GIOŚ.

2. Przyjęcie porządku obrad

Porządek obrad został przyjęty bez zmian.

3. Przedstawienie informacji nt. opracowania jednolitego, zbiorczego zestawienia wszystkich prac badawczych i naukowych realizowanych w odniesieniu do materiałów niebezpiecznych zatopionych w polskich obszarach morskich, zawierającego zarówno dane dotyczące projektów (badań naukowych) już zrealizowanych, jak i planów takiej działalności. (MNiSW)

W związku z nieobecnością przedstawiciela MNiSW punkt został przełożony na następne posiedzenie Zespołu.

4. Przedstawienie informacji na temat wspierania badań naukowych i innowacji w obszarze tematycznym w ramach istniejących narzędzi i programów realizowanych przez podległe MNiSW agencje finansujące badania naukowe. (MNiSW)

W związku z nieobecnością przedstawiciela MNiSW punkt został przełożony na następne posiedzenie Zespołu.

5. Przedstawienie informacji na temat stworzenia bazy kontaktowej podmiotów i instytucji potencjalnie zaangażowanych w temat materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich RP. (MI/DGW)

W związku z nieobecnością przedstawiciela MI/DGW punkt został przełożony na następne posiedzenie Zespołu.

6. Przedstawienie informacji nt. opracowania wytycznych / stworzenia najlepszych praktyk w zakresie oceny wpływu działań związanych z usuwaniem wraków, substancji ropopochodnych, amunicji konwencjonalnej i chemicznej z Morza Bałtyckiego na ekosystem morski, ze szczególnym uwzględnieniem ssaków morskich i ichtiofauny, stanowiących podstawę do dalszych prac nad opracowaniem konkretnych działań minimalizujących negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska morskiego. (MKiŚ/RDOŚ)

Przedstawiciel RDOŚ poinformował, że projekt wytycznych jest już gotowy, ale wymaga szerszych konsultacji z innymi instytucjami. W związku z nowymi przepisami wprowadzonymi w ramach uzgodnionych przez Członków Zespołu zmian ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej w zakresie zatopionych materiałów niebezpiecznych, należy uwzględnić w projekcie wytycznych kwestię uzgadniania decyzji dotyczącej działań mających na celu neutralizację zatopionych materiałów niebezpiecznych. Rozwiązania w tym zakresie są w trakcie opracowywania. Ich celem jest zapewnienie zarówno ochrony środowiska morskiego jak również sprawnego realizowania inwestycji na obszarach morskich RP.

7. Przedstawienie informacji na temat analizy dostępnych danych na temat wraków statków zalegających na obszarach morskich wód wewnętrznych RP w celu wskazania tych, które, ze względu na potencjalne zagrożenie dla środowiska, należałoby zbadać w pierwszej kolejności. (MI/DGMIŻŚ)

Przedstawiciel MI/DGMIŻŚ omówił wnioski z opracowanej analizy, która wraz z załącznikami została przesłana do Członków Zespołu przed posiedzeniem. Członkowie Zespołu uzgodnili czas na przekazywanie uwag do analizy – 2 tygodnie od posiedzenia Zespołu. Po tym czasie zadanie zostanie uznane za zrealizowane i zaakceptowane przez Członków Zespołu.

8. Przedstawienie aktualnego stanu realizacji inwestycji wykonywanej w ramach KPO, dedykowanej zatopionym materiałom niebezpiecznym. (UM w Gdyni)

W związku z nieobecnością przedstawiciela UM w Gdyni Przewodnicząca przekazała ogólne dane na temat stopnia realizacji zadań w każdej z czterech lokalizacji. Poinformowała o przedłużeniu prac ze względu na trudne zimowe warunki pogodowe. Plany neutralizacji są w trakcie opracowywania – najbardziej zaawansowany jest plan dla wraku statku Stuttgart. Opóźnienia nie zagrażają realizacji inwestycji w terminie wyznaczonym w KPO. Planowane jest połączenie posiedzenia Zespołu z konferencją podsumowującą projekt, jednak termin nie został jeszcze ustalony.

9. Omówienie zadania dla Członków Zespołu wyływające z Raportu z ćwiczenia „BAŁTYK 2025” – wnioski i rekomendacje. (MI/DGMIŻŚ)

Przewodnicząca przedstawiła Członkom Zespołu treść zadania zaproponowanego we wnioskach z ćwiczenia „BAŁTYK 2025” polegającego na opracowaniu matrycy zdolności – przeglądu sił i środków – do przeciwdziałania oraz zwalczania rozległych skażeń w środowisku morskim. Zgodnie z propozycją MON matryca mogłaby zawierać:

- stan posiadania na poziomie krajowym i lokalnym (siły i środki) wraz z wyszczególnieniem konkretnych rozwiązań prawnych i administracyjnych, a także wykazem podmiotów zaangażowanych bezpośrednio i pośrednio w usuwanie skażeń (z oceną ich możliwości operacyjnych).
- identyfikację luk, tj. zadania, których obecnie nie można realizować oraz potrzeby regulacyjne i organizacyjne (nowe lub doprecyzowane rozwiązania prawne, dodatkowe podmioty do włączenia, niedobory sprzętowe, kadrowe i szkoleniowe), wraz z propozycją działań naprawczych i horyzontem czasowym.
- zakres obejmujący zarówno zagrożenia naturalne, jak i intencjonalne w regionie Morza Bałtyckiego.

Przedstawiciel MI/DGMIŻŚ wskazał, że zakres zadania przekracza właściwość Zespołu.

Przedstawiciel MSWiA zaproponował zaangażowanie Rady SAR skupiającej przedstawicieli właściwych służb.

Przewodnicząca zaproponowała, żeby MON podjął się koordynacji tworzenia matrycy. Wskazała, że choć Rada SAR powinna odpowiadać za całość dokumentu, może będzie oczekiwać od Zespołu wkładu merytorycznego w obszarze zatopionych materiałów niebezpiecznych.

Przedstawiciel MON poinformował, że resort dokona weryfikacji możliwości podjęcia się koordynacji tego zadania.

Przedstawiciel MSWiA zaproponował zwrócenie się o zabezpieczenie finansowania w budżecie województw zachodniopomorskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego na organizację corocznych ćwiczeń z zakresu reagowania.

Ostatecznie Członkowie Zespołu zarekomendowali, aby realizację zadania wskazanego we wnioskach ćwiczenia „BAŁTYK 2025” przejęła Rada SAR.

10. Omówienie kwestii danych opublikowanych w portalu HELCOM Map and data service <https://maps.helcom.fi/website/mapservice/>. (MI/DGMIŻŚ)

Przewodnicząca poprosiła Członków Zespołu o zabranie głosu.

Tego typu dane są dostępne w Internecie w wyniku realizacji badań międzynarodowych. W związku z tym Członkowie Zespołu postanowili nie podejmować działań w sprawie publikacji danych z portalu HELCOM Map and data service.

11. Przedstawienie informacji na temat kontynuacji prac mających na celu sprawdzenie obszarów historycznych zagród minowych w rejonie portu Kołobrzeg w zakresie występowania przedmiotów wybuchowych i niebezpiecznych (PWIn) pochodzenia militarne. (MON)

Przedstawiciel MON poinformował, że w dniach 3-4 marca 2026 r. okręty grupy zadaniowej stałego zespołu sił przeciwminowych NATO prowadziły działania w rejonie historycznych zagród minowych w rejonie na północ od portu w Kołobrzegu. Podczas pracy zlokalizowano 5 min kotwicznych typu UMA. Ich neutralizacja zostanie przeprowadzona w trybie interwencyjnego oczyszczania terenu z materiałów wybuchowych.

12. Przedstawienie informacji na temat kontynuacji prac mających na celu neutralizację min morskich w Zatoce Gdańskiej i Zatoce Puckiej zrzuconych w 1939 r. przez stawiacz min ORP „Gryf”. (MON)

Przedstawiciel MON poinformował, że w tym zakresie nie ma nowych informacji. Planowane są dalsze działania w przyszłości. Obecnie resort ON koncentruje się na działaniach interwencyjnych realizowanych na innych obszarach.

13. Przedstawienie informacji na temat prowadzenia, w związku z rozwojem morskiej energetyki wiatrowej na Morzu Bałtyckim, kwartalnego monitoringu aktywności spółek nadzorowanych przez MAP w obszarze znajdowania oraz identyfikacji materiałów niebezpiecznych zalegających na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej oraz monitorowanie ich usuwania przez właściwe podmioty w oparciu o informacje pozyskane ze spółek, nadzorowanych przez MAP, realizujących projekty budowy morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim. (MAP)

Przedstawiciel MAP poinformował, że ORLEN prowadzi prace w ramach MFW BALTIC POWER – zostało tam posadowionych 78 monopali i zamontowano 30 turbin. Nie wykryto zatopionych materiałów niebezpiecznych. Na MFW BALTIC EAST trwają badania. Na tym obszarze również nie wykryto zatopionych materiałów niebezpiecznych. ORLEN czeka na wyniki projektu MUNIRISK prowadzonego na obszarze MFW BALTIC WEST.

GRUPA PGE planuje w II kwartale 2026 r. rozpocząć prace na morzu nad MFW BALTICA 2. W IV kwartale 2025 r. w ramach realizacji MFW BALTICA 9 zakończono badania batymetryczne. Nie zidentyfikowano zatopionych materiałów niebezpiecznych.

ENEA i TAURON nie prowadziły działań inwestycyjnych w tym obszarze w sprawozdawanym okresie.

14. Przedstawienie informacji na temat międzyresortowej koordynacji i wymiany informacji dot. realizacji działań wymagających udziału partnerów międzynarodowych lub wykraczających poza polskie obszary morskie i przygotowanie informacji nt. prac podejmowanych na forach międzynarodowych. (MSZ)

Przedstawiciel MSZ poinformował, że podczas spotkania Komitetu Wyższych Urzędników Rady Państw Morza Bałtyckiego (RPMB), które odbyło 3-4 marca 2026 r. w Brukseli, przedstawiciel DG MARE przedstawił plany KE w sprawie zarządzania zatopioną amunicją. W szczególności wskazał na konferencję planowaną w dniach 10-12 marca 2026 r. w siedzibie RPMB w Sztokholmie podsumowującą realizację międzynarodowych projektów dotyczących zatopionej amunicji oraz prace HELCOM w tym zakresie. Przedstawiciel MSZ reprezentujący Polskę na ww. konferencji podkreślił konieczność zapewnienia bezpieczeństwa informacji, wymiany technologii i dobrych praktyk z innymi akwenami, w szczególności Morzem Czarnym, finansowania oraz współpracy między ustawodawcami i naukowcami.

15. Przedstawienie bieżących informacji na temat działań związanych z materiałami niebezpiecznymi zalegającymi na obszarach morskich RP, w tym o projektowanych regulacjach prawnych, udziale w szkoleniach, spotkaniach i konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz otrzymanych zgłoszeniach na temat zidentyfikowanych materiałów niebezpiecznych lub powiązanych z nimi problemów. (Członkowie Zespołu)

Przedstawiciel MON poinformował o udziale polskich specjalistów przeciwmicznych w ćwiczeniu „Dynamic Move 2026-I”, które odbywa się cyklicznie. Ćwiczenia są realizowane z wykorzystaniem specjalistycznego systemu komputerowego umożliwiającego zarządzanie komponentem morskim w warunkach maksymalnie zbliżonych do warunków rzeczywistych. Wiosenna edycja odbyła się w dniach 26 stycznia - 6 lutego 2026 r. w siedzibie belgijskiej Akademii Marynarki Wojennej w Ostendzie. Celem ćwiczenia było doskonalenie umiejętności w zakresie planowania i prowadzenia operacji przeciwmicznych na poziomie taktycznym oraz dowodzenia międzynarodowym zespołem okrętów różnych klas.

Przedstawiciel MI/DGMIŻŚ poinformował o wnioskach ze spotkania Grupy eksperckiej PCz ds. bezpieczeństwa i nadzoru morskiego Komisji Europejskiej, które odbyło się 12 lutego 2026 r. i zostało w całości poświęcone tematyce zatopionej amunicji w kontekście zapowiadanej unijnej strategii dotyczącej wybuchowych pozostałości wojennych (UXO). Przedstawiciel KE zaprezentował kalendarz najbliższych spotkań oraz poinformował, że strategia UXO zostanie opracowana i przyjęta w 2027 r. Sekretarz udostępni Członkom Zespołu prezentacje z tego spotkania.

16. Sprawy różne / wolne wnioski

Przedstawiciel GIOŚ poinformował o wystąpieniu do MON z wnioskiem o przekazanie danych dotyczących hałasu impulsowego na potrzeby corocznego raportu. Ponadto, po zakończeniu konsultacji społecznych, GIOŚ przekazał do MI II aktualizację Programu Ochrony Wód Morskich i zwrócił się z prośbą do DGMiŻŚ o wsparcie w sprawnym procedowaniu dokumentu.

Przewodnicząca poinformowała, że w MI sprawę koordynuje Departament Gospodarki Wodnej (DGW).

17. Zakończenie posiedzenia

Na tym zakończono posiedzenie Zespołu.

Załączniki do protokołu:

1. Załącznik nr 1 – Lista obecności

Dominika Dłutek-Malinowska

Sekretarz Zespołu

Natalia Zając

Przewodniczący Zespołu

Załącznik nr 1 do Protokołu – Lista obecności

1. Natalia Zając – Ministerstwo Infrastruktury
2. Kamil Rybka – Ministerstwo Infrastruktury
3. Zenon Kozłowski – Urząd Morski w Szczecinie
4. Grzegorz Kozłowski – Ministerstwo Obrony Narodowej
5. Paulina Gonciarz – Ministerstwo Obrony Narodowej
6. Roman Jaworski – Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
7. Edyta Jurkiewicz-Gruszecka – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
8. Magdalena Kamińska – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
9. Andrzej Zbylut – Ministerstwo Klimatu i Środowiska
10. Cezary Falkiewicz – Ministerstwo Aktywów Państwowych
11. Maciej Kapalski – Ministerstwo Aktywów Państwowych
12. Joanna Parkot – Ministerstwo Rozwoju i Technologii
13. Barbara Lewkowska – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
14. Gabriela Czubalska – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
15. Joanna Szlinder-Richert – Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy
16. Katarzyna Kordyka – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
17. Szymon Bocheński – Ministerstwo Spraw Zagranicznych
18. Marcin Westphal – Narodowe Muzeum Morskie